

IN MEMORIAM

Dr Ljubomir Petrović 1970–2011

Sa tugom i poštovanjem opraćamo se od našeg saradnika dr Ljubomira Petrovića, koji je iznenada preminuo 2. marta 2011.

Dr Ljubomir Petrović je rođen u Beogradu 6. decembra 1970. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu. Studije istorije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisao je 1989. godine. Diplomirao je 1994. na Katedri za istoriju Jugoslavije i iste godine upisao postdiplomske studije. Magistrirao je 1999., a doktorirao 14. jula 2006. godine. Od 1999. radio je u Institutu za savremenu istoriju u Beogradu u kojem je 2006. stekao zvanje naučnog saradnika.

Za nešto više od decenije naučnog rada napisao je 5 monografija i 46 članaka i rasprava. Pažljivo je pratilo tekuću domaću i stranu istoriografsku produkciju i napisao tridesetak prikaza knjiga. Njegovi radovi se odlikuju raznovrsnošću tema, inovativnošću, izvornom i teorijskom utemeljenenošću, preciznošću, erudicijonom i multidisciplinarnim pristupom. Mnoge teme je prvi otvorio, detaljno obradio ili dotakao i dao jasne smernice za njihovu dalju obradu. Iza njega je pripremljena za štampu ostala peta knjiga, kao i brojni rukopisi, na kojima je do poslednjeg dana radio.

Ljuba je bio dragocen sagovornik, ispunjen dobrotom, znanjem, optimizmom i radnim poletom, prepun ideja i planova, lepih reči i korisnih saveta. Saradnicima Instituta i svima koji su ga poznavali Ljuba će ostati u lepoj uspomeni, kao posvećen istoričar, čestit čovek, drag kolega i iskren prijatelj. Opraćajući se, žalimo što nas je napustio na vrhuncu svoje stvaralačke snage. Ostaje u našim sećanjima, sa poštovanjem za doprinos koji je dao srpskoj istoriografiji.

Dr LJUBOMIR PETROVIĆ, naučni saradnik
Institut za savremenu istoriju

BIBLIOGRAFIJA

I. MONOGRAFIJE

1. *Jugoslovenska država i društvo u periodici 1920–1941*, Beograd 2000, str. 295.
2. *Nevidljivi geto, Položaj i život invalida u Kraljevini Jugoslaviji 1918–1941*, Beograd 2007, str. 342.
3. *Jugoslovensko međuratno društvo u mreži vlasti*, Beograd 2009, str. 268.
4. *Borci za trofeje, Pola veka streljačkog kluba Partizan 1959–2009. godine*, Beograd 2009, str. 101.
5. *Istorijski spisi srpskog streljaštva* (u štampi)

II. ČLANCI I RASPRAVE

1. *Spoljna politika u „Srpskom književnom glasniku“ 1929–1935*, Vojnoistorijski glasnik, br. 1, Beograd 1997, str. 139–145.
2. *Neke slabosti udžbenika za istoriju*, Nastava istorije, br. 7, god. IV, Novi Sad 1998, str. 151–157.
3. *Neke slabosti udžbenika za istoriju*, Zbornik radova X kongresa Saveza istoričara Jugoslavije, Beograd 1998, str. 633–638.
4. *Časopis Kolo kao sredstvo propagande u srpskom društvu pod okupacijom 1942–1944. godine*, Vojnoistorijski glasnik, br. 1–2, Beograd 1998, str. 160–165.
5. *Predstavljanje istorije Jugoslavije na elektronskim medijima – primer: CD Enciklopedija Britanika*, Jugoslovenski istorijski časopis, br. 1–2, Beograd 1998, str. 241–245.
6. *Razmišljanja o istorijskoj svesti u jugoslovenskom društvu*, Nastava istorije, br. 11, god. VI, Novi Sad 2000, str. 230–236.
7. *Problemi stanovanja u Kraljevini Jugoslaviji 1918–1941. godine*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2000, str. 49–64.
8. *Narodni heroji u jugoslovenskom društvu 1942–1980. godine, Prilog istraživanju položaja boračkih elita u posleratnoj Jugoslaviji*, Vojnoistorijski glasnik, br. 1–2, Beograd 2001, str. 123–134.
9. *Između scenskog glamura i javnog nadzora, Strani artiſti u Kraljevini Jugoslaviji 1920–1941*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2001, str. 43–54.
10. *Uloga Srpskog književnog glasnika u srpskom i jugoslovenskom društvu 1901–1941. godine, Povodom stogodišnjice časopisa*, Nastava istorije, br. 14, god. VII, Novi Sad 2001, str. 180–193.

-
11. *Demokratija u ogledalu beogradske periodike 1920–1929. godine, Prilog istoriji političkih ideja u Kraljevini SHS*, Jugoslovenski istorijski časopis, br. 1–2, Beograd 2001, str. 95–106.
12. *Pravni i finansijski aspekti položaja ratnih invalida u Kraljevini Jugoslaviji 1921–1941. godine*, Tokovi istorije, br. 1–4, Beograd 2001, str. 21–37.
13. *Uloga i funkcionisanje Srpskog književnog glasnika u srpskom i jugoslovenskom društvu 1901–1941. godine*, Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, godina II, br. 2, Beograd 2001, str. 113–126.
14. *Neuspeh politike zapošljavanja ratnih invalida u Kraljevini SHS/Jugoslaviji 1918–1941. godine, Primer nelegalne društvene represije*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2002, str. 47–60.
15. *Kulturne veze Jugoslavije i Albanije 1946–1948. godine*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2002, str. 61–87.
16. *Verbalni delikt u jugoslovenskom društvu 1918–1929. godine, Prilog proučavanju državne represije u Kraljevini SHS*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2003, str. 51–76.
17. *Diskriminacija invalida u jugoslovenskom društvu 1918–1941. godine, Oblici socijalne represije nad osobama sa invaliditetom*, Tokovi istorije, br. 3–4, Beograd 2003, str. 21–37.
18. *Rasprave o demokratiji u beogradskim časopisima 1929–1941. godine*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2004, str. 9–22.
19. *Nacionalna ideja u pesništvu Đure Jakšića 1853–1878. godine*, Srpska slobodarska misao, god. V, br. 3, maj–jun, Beograd 2004, str. 187–198.
20. *Pogled na invalidnost kroz istoriju*, Hereticus, Časopis za preispitivanje prošlosti, vol. II, sv. 3, Beograd 2004, str. 49–76.
21. *Kulturni sukob blokova tokom Hladnog rata u jugoslovenskoj prestonici 1945–1955. godine*, Između izbegnute sovjetcizacije i polovične vesternizacije, Zbornik radova „Velike sile i male države u hladnom ratu 1945–1955 (slučaj Jugoslavije)“, Beograd 2005, str. 321–342.
22. *Elementi represivne prakse u Kraljevini SHS 1918–1929. godine*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2005, str. 27–44.
23. *Jugoslovenski učitelji između ideološke i društvene odgovornosti, Represija nad profesijom između dva svetska rata*, Tokovi istorije, br. 1–2, Beograd 2005, str. 38–53.
24. *Jugoslovenska i angloamerička istoriografija o invalidima, Tekući trendovi i tradicija 20. veka*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2006, str. 163–176.
25. *Zadružarstvo ratnih invalida u Kraljevini Jugoslaviji*, Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, godina VII, br. 1–2, Beograd 2006, str. 91–109.
26. *Percepције и теорије represije Kraljevine SHS 1918–1929. godine*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2006, str. 27–50.
27. *U potrazi za izmišljenom stvarnošću, Jugoslovenski identitet u časopisu Jugosloven 1931–1932. godine*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2007, str. 37–56.

28. *Pogledi na zdravstvo u Kraljevini Jugoslaviji između dva svetska rata*, Arhivsko nasleđe, časopis za arhivistiku i istoriografiju, godina V, br. 5, Zajecar 2007, str. 203–216.

29. *Shvatanje represije u pravnim i sociološkim diskursima Kraljevine SHS*, Hereticus, Časopis za preispitivanje prošlosti, vol. V, No. 1, Beograd 2007, str. 48–73.

30. *Put ka slobodi stvaralaštva, Kreativnost osoba sa invaliditetom*, predgovor zborniku radova *Rođeni smo jednaki*, Beograd 2008, str. 7–12.

31. *Prilog istoriji srpskog streljaštva na Kosovu 1935–1956. godine*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2008, str. 41–56.

32. *Jugoslovensko društvo između dva svetska rata*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2008, str. 23–44.

33. *Porodični pogled na politiku, Vidjenja Mirjane Marković 1992–1998. godine*, zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa „*Slobodan Milošević: put ka vlasti, Osma sednica CK SKS: Uzroci, tok i posledice, Srbija 20 godina kasnije 1987–2007*“, Beograd–Stirling 2008, str. 214–225.

34. *Život invalida u Kraljevini Jugoslaviji*, Hereticus, Časopis za preispitivanje prošlosti, vol. VI, No. 3–4, Beograd 2008, str. 115–146.

35. *Kreiranje nuklearne svesti, Problemi Jugoslovenskog društva za zaštitu od zračenja 1963–1975. godine*, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2009, str. 123–138.

36. *Iza horizonta jedne životne priče, Pogовор knjizi Mozaik*, u knjizi: Branka Antonijević, *Mozaik, Iz dva sveta u dva veka*, Beograd 2009, str. 144–148.

37. *U okruženju unutrašnjeg neprijatelja. Neki vidovi borbe Kraljevine SHS protiv komunista i antijugoslovenskih nacionalista 1918–1921. godine*, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2009, str. 21–36.

38. *Lovna privreda u Kraljevini Jugoslaviji – Prilog istoriji lova*, Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, godina X, br. 1–2, Beograd 2009, str. 76–89.

39. *List „Pobeda“ i propagandno oblikovanje javnog mnjenja u Kruševcu i okolini 1944–1945. godine*, Župski zbornik, godina IV, br. 4, Aleksandrovac 2009, str. 119–134.

40. *Između amaterskog sporta i opšteg vojnog vaspitanja. Fragmenti za istoriju streljaštva Srbije u 19. veku*, Vojnoistorijski glasnik, godina LIX, br. 1, Beograd 2009, str. 101–123.

41. *Nuklearna havarija u Černobilu 1986. Prilog istraživanju ekoloških problema 20. veka*, Istorija 20. veka, godina XXVIII, br. 2, Beograd 2010, str. 101–116.

42. *Doprinos Nove Evrope razvoju kritičke istorijske svesti u jugoslovenskom društvu*, Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa „*Nova Evropa 1920–1941*“, Beograd 2010, str. 151–170.

43. *Kontrola komunista nad privredom i industrijom Kruševca i okoline 1945. godine iz perspektive lista „Pobeda“*, Župski zbornik, godina V, br. 5, Aleksandrovac 2010, str. 123–148.

-
44. *Javna slika demografskog kolapsa srpskog naroda u 20. veku*, Srpska slobodarska misao, godina XII, br. 1, januar–februar, Beograd 2011, str. 110–121.
45. *Jezik invalidnosti kao društveni problem kroz istoriju*, Hereticus, Časopis za preispitivanje prošlosti, Vol. VIII, No. 3–4, Beograd 2010, str. (u štampi)
46. *Socijalna politika u Kraljevini Jugoslaviji: bilans jednog neuspela*, Istorija 20. veka, br. 1, 2010 (u štampi)

III. PRIKAZI

1. Predrag J. Marković, *Beograd između Istoka i Zapada 1948–1965*, Beograd 1996, Vojnoistorijski glasnik, br. 1, Beograd 1997, str. 187–190.
2. Mile Bjelajac, *Jugoslovensko iskustvo sa multietničkom armijom 1918–1991*, Beograd 1999, Nastava istorije, br. 11, god. VI, Novi Sad 2000, str. 282–284.
3. Đoko Tripković, *Beograd pod bombama*, Beograd 1999, Nastava istorije, br. 13, god. VII, Novi Sad 2001, str. 279–281.
4. Nikola Žutić, *Vatikan i Albanci u prvoj polovini XX veka* (do 1941), Beograd 2001, Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, godina II, br. 2, Beograd 2001, str. 274–277.
5. Ranka Gašić, *Novi kurs “Srba u Hrvatskoj Srbobran 1903–1914”*, Zagreb 2001, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2001, str. 168–170.
6. Đoko Tripković, *Srpska ratna drama 1915–1916*, Beograd 2001, Nastava istorije, br. 16, god. VIII, Novi Sad 2002, str. 175–177.
7. Петер Бартл, *Албанији, Од Средњег века до данас*, Београд 2001, Историја 20. века, бр. 2, Београд 2002, стр. 236–238.
8. Питер Берк, *Историја и друштвена теорија*, Београд 2002, Историја 20. века, бр. 2, Београд 2002, стр. 249–251.
9. Ljubodrag Dimić, Nikola Žutić, Blagoje Isailović, *Zapisnici sa sednica Ministarskog saveta Kraljevine Jugoslavije 1929–1931*, Beograd 2002, Arhiv, časopis Arhiva Jugoslavije, godina III, br. 1, Beograd 2002, str. 213–216.
10. Едвард Халет Кар, *Шта је историја?*, Чачак–Београд 2002, Историја 20. века, бр. 1, Београд 2003, стр. 182–184.
11. Драгомир Бонцић, *Београдски универзитет 1944–1952*, Београд 2004, Историја 20. века, бр. 2, Београд 2004, стр. 211–215.
12. Ранка Гашић, *Београд у ходу ка Европи, Културни утицаји Британије и Немачке на београдску елиту 1918–1941*, Београд 2005, Историја 20. века, бр. 1, Београд 2005, стр. 183–186.
13. Alan H. R. Baker, *Geography and History, Bridging the Divide*, Cambridge 2003, Историја 20. века, бр. 1, Београд 2005, стр. 200–202.
14. Dominic D. P. Johnson, *Overconfidence and war, The Havoc and Glory of positive illusions*, Cambridge 2004, Историја 20. века, бр. 2, Београд 2005, 221–223.

15. Laurie Winn Carlson, *Cattle, An Informal Social History*, Chicago 2001, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2006, str. 179–180.
16. Barbara Freese, *Coal, A human history*, New York 2004, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2006, str. 209–211.
17. Brian Rose, *The Lost Border. The Landscape of the Iron Curtain*, Princeton Architectural Press, New York 2004, Tokovi istorije, br. 3, Beograd 2006, str. 267–268.
18. Mary Abbott, *Family Affairs. A History of the Family in 20th century England*, Routledge, London 2005, Tokovi istorije, br. 1–2, Beograd 2006, str. 294–295.
19. Kosta Nikolić, *Tito govori što narod misli. Kult Josipa Broza Tita 1944–1949*, Službeni list SCG, Beograd 2006, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2006, str. 213–217.
20. Immanuel Wallerstein, *World-Systems Analysis. An Introduction*, Duke University Press, Durham–London 2004, Tokovi istorije, br. 3, Beograd 2006, str. 269–272.
21. Rihard Vajkart, *Od Darvina do Hitlera. Evoluciona etika, eugenika i rasizam u Nemačkoj*, SG-Vili, Beograd 2006, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2007, str. 214–217.
22. Predrag J. Marković, *Trajanost i promena. Društvena istorija socijalističke i postsocijalističke svakodnevice u Jugoslaviji i Srbiji*, Službeni glasnik, Beograd 2007, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2007, str. 218–220.
23. Momčilo Pavlović, *Za Tita ili za kralja. Izbori za Ustavotvornu skupštinu 11. novembra 1945*, Institut za savremenu istoriju, Beograd 2007, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2008, str. 172–176.
24. Peter Fritzsche, *Stranded in the Present. Modern Time and the Melancholy of History*, Harvard University Press, Cambridge and London 2004, Istoriska baština, br. 17, Užice 2008, str. 247–250.
25. Mira Radojević, *Naučnik i politika. Politička biografija Božidara V. Markovića, (1874–1946)*, Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Beograd 2007, Istorija 20. veka, br. 1, Beograd 2009, str. 220–223.
26. Nikola Žutić, *Niko Bartulović, rimokatolik četnik*, knj. I, Srpska radikalna stranka, Beograd 2010, Istorija 20. veka, br. 2, Beograd 2010, str. 189–191.
27. Dragomir Bondžić, *Univerzitet u socijalizmu, Visoko školstvo u Srbiji 1950–1960*, Institut za savremenu istoriju, Beograd 2010, Istorija 20. veka, br. 3, Beograd 2010, str. 200–203.
28. Momčilo Subotić, *Politička misao srbistike*, Institut za političke studije, Beograd 2010, Srpska slobodarska misao, 2011 (u štampi).
29. Ivana Pantelić, *Partizanke kao građanke, Društvena emancipacija partizanki u Srbiji 1945–1953*, Evoluta, Beograd 2011, Istorija 20. veka, br. 1, 2011, str. 201–203.

IV. NAUČNI SKUPOVI I PREDAVANJA

1. Referat *Neke slabosti udžbenika za istoriju* na X kongresu Saveza istoričara Jugoslavije održanom 15–17. januara 1998. u Beogradu.
2. Predavanje *Teorija demokratije u beogradskoj kulturnoj periodici 1920–1941. godine* u okviru programa tribine Instituta za savremenu istoriju 26. septembra 2001. u Beogradu.
3. Referat *Kulturni sukob blokova tokom Hladnog rata u jugoslovenskoj prestonici 1945–1955. godine* na međunarodnom naučnom skupu „Velike sile i male države u Hladnom ratu 1945–1955 (slučaj Jugoslavije)“, održanom 3–4. novembra 2003. u Beogradu.
4. Referat *Pogledi na zdravstvo u Kraljevini Jugoslaviji između dva svetska rata* na XVI naučnom skupu „Istorijska medicine, farmacije i narodne medicine“, održanom 22–23. juna. 2007. u Zaječaru.
5. Referat *Porodični pogled na politiku, Viđenja Mirjane Marković 1992–1998. godine*, na međunarodnom naučnom skupu „Srbija dvadeset godina kasnije, Osma sednica CK SKS: uzroci, tok, posledice“, održanom 21–22. septembra 2007. u Beogradu.
6. Referat *Jezik invalidnosti kao etički problem kroz istoriju* na naučnom skupu „Pedagogija i etika i otvoreni problemi moralne obnove društva“ u organizaciji I pedagoško-filozofske škole „Andrija B. K. Stojković“, održanom 12. decembra 2008. u Čačku.
7. Referat *Doprinos Nove Evrope razvoju kritičke istorijske svesti u jugoslovenskom društvu* na regionalnom naučnom skupu o časopisu *Nova Evropa* u organizaciji Instituta za književnost i umetnost, održanom 3–4. decembra 2009. u Beogradu.
8. Referat *Istorijско u književnom delu Niko Bartulovića* na tribini Instituta za savremenu istoriju povodom knjige „Niko Bartulović“ dr Nikole Žutića, održanoj u Beogradu 16. februara 2011.

V. UČEŠĆE U PROJEKTIMA INSTITUTA ZA SAVREMENU ISTORIJU

1. Istorija Jugoslavije u 20. veku (1999–2000)
2. Istorija srpskih (jugoslovenskih) državnih institucija i znamenitih ličnosti u 20. veku (2001–2005)
3. (Ne)uspešna integracija – (ne)dovršena modernizacija: Međunarodni položaj i unutrašnji razvoj Srbije i Jugoslavije 1921–1991 (2006–2010)
4. Srpsko društvo u jugoslovenskoj državi u 20 veku: između demokratije i diktature (2011)